

COSES de la VIDA

Passarà
avui

▶ **ANIVERSARI**
Montserrat celebra el 125è aniversari de l'estrena del 'Virolai' amb una placa o

▶ **CONGRÉS**
Clausura a Almeria del congrés d'informadors gràfics o

La inseguretats laboral al camp ▶ Els accidents

Pàgines 40 i 41 ▶▶▶

Els tractadors causen 12 morts cada any a Catalunya

|| A tot Espanya, 75 agricultors van morir en aquesta mena de sinistres laborals l'any passat

|| El sindicat CCOO sosté que el 28% dels 900.000 vehicles rurals no estan homologats

OLGA PEREDA / MADRID
MARIA JESÚS IBÁÑEZ / LLEIDA

Una mort rere l'altra. Així és la situació al camp a bord d'un tractor. El perill és, en tot cas, més gran que a la construcció. L'any passat van morir a Catalunya 12 agricultors perquè van bolcar els seus tractadors. Una mort cada mes. Un preu massa alt, segons la Unió de Pagesos.

A nivell estatal, les dades són igual de descoratjadores. El sector agrari va registrar l'any passat més de sis morts al mes. Els 75 morts anuals suposen un augment del 15,38% enfront dels comptabilitzats durant l'any 2003. «És l'únic sector laboral on els accidents mortals augmenten», explica el responsable de salut laboral de la Federació Agroalimentària de Comissions Obreres (CCOO), Jesús Villar.

La immensa majoria de les 75 víctimes del 2004 van perdre la vida perquè se'ls va bolcar el tractor mentre estaven treballant. I aquesta xifra, destaca Villar, és només la punta de l'iceberg. «Ningú compta, per exemple, la quantitat de jubilats i dones de pagesos que moren en aquestes mateixes circumstàncies», comenta. L'Institut Navarro de Salut Laboral –pioner en la construcció de cabines més segures per als tractadors– calcula que les morts a l'any superen les 140 a tot Espanya.

DIRECTIVA SENSE COMPLIR // ¿Què està passant als camps espanyols? CCOO ho té clar. Espanya compta amb un parc de tractadors que s'acosta als 900.000. D'aquests vehicles, el 28% no estan homologats i no compleixen les condicions mínimes de seguretat.

El 1979, Espanya va aprovar una directiva europea perquè els nous tractadors que sortissin de fàbrica –la majoria es construïen a l'estranger– estiguessin homologats. La normativa va concedir un període de transició perquè tota la maquinària agrícola s'anés modernitzant. El període de gràcia es va acabar el gener d'aquest any. És evident que el reglament no es compleix.

Els tractadors homologats porten cabines molt rígides. En aquests ca-

les mesures

INVERSIONS NO AMORTITZADES

▶ El Govern va aprovar al març un pla renové per a tractadors. L'ajuda mitjana se situa en uns 3.000 euros. No obstant, els pagesos dubten de l'eficàcia de la mesura. Mentrestant, els Mossos d'Esquadra també intenten millorar la seguretat dels vehicles per evitar un problema que, des de començaments d'any, ha provocat tres víctimes mortals a Catalunya.

▶ LA RENOVACIÓ
Santiago Caballero, president de la Fundació Lluís Nomen, creada pel sindicat Unió de Pagesos, assegura que és difícil convèncer els agricultors perquè facin una inversió elevada i comprin un tractor nou. «La majoria són molt grans i els vehicles tenen una amortització molt llarga. Per a un agricultor de 60 anys no és rendible perquè no l'acabarà de pagar fins als 85», afirma Caballero.

▶ LA PREVENCIÓ
Els Mossos van posar en marxa l'any 2002 una campanya de sensibilització perquè els agricultors col·loquessin les llums de prioritat als seus vehicles mentre circulaven per carretera. La iniciativa es va adoptar després que, només a les comarques de Lleida, es registrassin fins a 73 accidents amb tractadors implicats. Aquests sinistres van causar 9 morts, segons les dades del subsector de l'àrea regional del Servei Català del Trànsit a Lleida, Josep Lluís Ribot. Arran de la campanya, els sinistres es van reduir a 43 l'any 2003, i les morts, a una.

sos, si el tractor –a causa dels moviments bruscos i la irregularitat del terreny– bolca, l'agricultor queda perfectament protegit. No obstant, els tractadors *il·legals* o no porten cabina o la que tenen és molt fràgil. Si el vehicle bolca, el pagès té poques possibilitats de sobreviure.

MÉS PROTECCIÓ // L'Institut Navarro de Salut Laboral va presentar fa quatre anys un innovador sistema per acoblar unes estructures de protecció als tractadors. D'aquesta manera, les cabines aguanten el xoc sense trencar-se i el pagès sobreviu al sinistre. Aquest sistema, que està disponible per uns 1.200 euros, salvaria el 80% o el 90% de les vides, segons explica el tècnic Carmelo Pérez de Larraya.

«No s'entén que les administracions no siguin més estrictes en el control dels tractadors. Ni tan sols és un problema econòmic, perquè les estructures de protecció per a aquests vehicles són moltíssims més barates que comprar un tractor nou. No obstant, sembla que els morts en agricultura no existeixin», es queixa Pérez de Larraya.

Després de dedicar uns quants anys a estudiar el fenomen, el responsable de salut laboral de la Federació Agroalimentària de CCOO explica que els agricultors tenen tres enormes problemes: «La degradació del mercat laboral, la temporalitat –que triplica la que hi ha en qualsevol altre sector– i les insuficients inspeccions de Treball».

ELS EMPRESARIS // En opinió del sindicalista Villar, els empresaris són els principals responsables de l'actual situació. «Haurien de formar els agricultors sobre els riscos específics de la maquinària agrícola i no ho fan. En moltes situacions de perill, com un accident, els pagesos no saben com han d'actuar», critica.

El responsable de CCOO es lamenta que les dades que hi ha sobre aquesta mena de sinistralitat posen de manifest que «la cultura de la prevenció no arriba al camp», tot i que aquest sector acapara el 48% dels fons estructurals que aporta la UE. ■

Els tractadors i els seus riscos

LES XIFRES

900.000

tractors a Espanya

99.600 registrats a Catalunya

LA NORMATIVA

1979

Va entrar en vigor una normativa (per mandat europeu) que exigia als nous tractadors estar homologats per la UE

2005

Conclou el període perquè els tractadors 'vells' s'adaptin als nous requisits

SINIESTRALITAT

Espanya

ACCIDENTS MORTALS EN EL SECTOR AGRARI

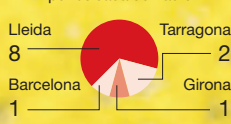

▶ Tots els accidents mortals estan relacionats amb tractadors

▶ Es tracta de l'únic sector en què els accidents laborals augmenten

Catalunya

12 morts per bolcada de tractor

L'Institut Navarrès de Salut Laboral va crear fa quatre anys una **estructura de protecció** perquè la cabina del tractor, en cas de bolcada, no es trenqui.

Aquest tipus d'estructura costa uns **1.200 euros** i salvaria la vida del **80%** o el **90%** dels accidentats.

Font: CCOO, Fundació Lluís Nomen i Institut Navarrès de Salut Laboral

EL PERIÓDICO